

Karol Roman Orkisz

1917-1994

Absolwent Szkoły Morskiej w Southampton z 1943 roku; uczeń na „Darze Pomorza” w ostatnim przedwojennym rejsie żaglowca, uczestnik konwojów, czterokrotnie odznaczony Medalem Morskim Polskiej Marynarki Handlowej, po wojnie na emigracji.

Urodził się 28 sierpnia 1917 r. w Rużomberku na Słowacji (rodzice Tomasz i Małylda Czechanova). Był uczniem na „Darze Pomorza” w ostatnim przedwojennym rejsie żaglowca. Wybuch wojny zastał go w Oxelösundzie. W październiku tego roku uczniów na polskich statkach handlowych, które schroniły się w Göteborgu, przewieziono do Anglii. Tam, w grupie 30 uczniów, został wcielony do Marynarki Wojennej.

Po zwolnieniu, od lipca do września 1942 r., był młodszym marynarzem na s/s „Chorzów”. Zszedł ze statku ze skierowaniem do Szkoły Morskiej w Southampton. Z dyplomem aspiranta żegluga małej, który otrzy-

mał 30 lipca 1943 r., został praktykaniem pokładowym na s/s „Lech”.

W czerwcu 1944 r. został III oficerem na m/s „Lewant” – na statku zwanym „zapalniczką”, od 1941 r. przystosowanym do przewozu benzyny w beczkach dla wojsk anglo-amerykańskich, uczestniczył pod dowództwem kpt. ż.w. Stefana Ciundzewickiego (abs. WN z 1923) w inwazji na Afrykę Północną, Sycylię, Sycylię, Włochy kontynentalne, Grecję i południową Francję.

Po wojnie Karol Orkisz pozostał na emigracji w Wielkiej Brytanii. Zmarł w Edynburgu w 1994 r.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Wadim Konstanty Taniewski-Elliott, *Spis personelu zatrudnionego na statkach Polskiej Marynarki Handlowej w latach 1939-1945*, Gdańsk 1981; Bolesław Pogorzelski, *Przyszłość bez jutra. Wojna i banicja chłopców Białej Fregaty*, Cape Town 2008; Andrzej Perepeczko, *Szkoła Morska Tczew – Gdynia 1920-1969*, Gdynia 1992; Jan Kazimierz Sawicki, *Podróże polskich statków 1939-1945*, Gdynia 1989.